

Sergiu BOGDAN
Doris Alina ȘERBAN

DREPT PENAL
PARTEA SPECIALĂ
Caiet de seminar

Infrațiuni contra persoanei.
Infrațiuni contra înfăptuirii justiției

Universul Juridic
București
- 2014 -

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2014, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOGDAN, SERGIU

**Drept penal : partea specială : caiet de seminar :
infrațiuni contra persoanei : infrațiuni contra înfăptuirii
justiției / Sergiu Bogdan, Doris Alina Șerban. - București :
Universul Juridic, 2014**

ISBN 978-606-673-495-0

I. Șerban, Doris Alina

347(498)(075.8)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**

DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Cuvânt-înainte

Lucrarea de față se dorește a fi un instrument util pentru studenți sau pentru cei care se pregătesc pentru un examen având ca tematică subiecte la disciplina Drept penal. Partea specială.

În mod evident, studiul dreptului penal are ca finalitate dobândirea unor abilități de a rezolva corect spețe din practica judiciară. Din acest motiv, acest Caiet de seminar propune câteva spețe pe care le-am considerat a fi utile pentru fixarea anumitor cunoștințe de bază cu privire la această disciplină.

Spețele sunt alese din tematica propusă de noi la Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai, disciplina Drept penal. Partea specială. Această tematică este în concordanță și cu cea a examenului de admitere la Institutul Național al Magistraturii, la disciplina Drept penal. Partea specială.

Spețele alese de noi sunt de grade de complexitate diferite. Cele mai simple testează doar cunoașterea elementelor de bază ale textelor de incriminare. Spețele mai complexe propun spre analiză unele concepte cu care se operează în dreptul penal, ele punând în discuție uneori chiar limitele acestor concepte. Spețele sunt alese din practica judiciară română și străină (germană, franceză, italiană, spaniolă și engleză). Cele din jurisprudența străină sunt adaptate sistemului judiciar român fie prin soluția propusă, fie prin starea de fapt reținută. Unele spețe reprezintă o îmbinare a mai multor chestiuni controversate din două sau mai multe spețe reale sau constituie chiar o pură creație a autorilor, încercându-se prin aceasta acoperirea întregii problematice din tematica de studiu.

Nu avem pretenția că soluțiile propuse de noi sunt la adăpost de orice critică. Le-am dorit a fi un îndemn la analiză pentru cei care încearcă să le rezolve. Din acest motiv, soluțiile sunt prezentate succint, urmând ca cititorul sau studentul, în cadrul seminarului, să aducă argumente pentru aceste soluții sau contraargumente.

Pentru a putea trece la etapa rezolvării de spețe, am propus cititorului și un sistem de autotestare a cunoștințelor sub forma unor grile.

Aceste grile fac parte din grilele propuse în cadrul sesiunilor precedente de examen. Sistemul de evaluare testează capacitatea de analiză a unor enunțuri ca fiind adevărate sau false. Sunt posibile orice combinații, în sensul că este posibil ca unele grile să nu aibă niciun răspuns corect sau, dimpotrivă, ca toate enunțurile să fie corecte. În acest fel, fiecare enunț trebuie analizat separat, nefiind posibilă eliminarea unor enunțuri pe motiv că restul sunt greșite.

Aceste grile au reprezentat subiectele de examen pe care le-am propus studenților la Facultatea de Drept a Universității Babeș-Bolyai în anii 2006-2013 la disciplina Drept penal. Partea specială.

Grilele depășesc uneori, ca nivel de dificultate, nivelul grilelor constituind subiecte ale examenelor de admitere la INM la disciplina Drept penal. Partea specială. Aceasta și pentru că studenții de la facultatea noastră dispun de o bibliografie minimală obligatorie, care le înlesnește rezolvarea corectă a acestora (S. Bogdan, D.A. Șerban, G. Zlati, *Noul Cod Penal. Partea specială. Analize, explicații, comentarii*, Ed. Universul Juridic, București, 2014; S. Bogdan, *Drept penal. Partea specială*, ed. a 3-a, Ed. Universul Juridic, București, 2009).

Grilele vizează infracțiunile contra persoanei și contra înfăptuirii justiției, ce corespund tematicii din semestrul I al cursului de Drept penal, așa că recomandăm a se încerca rezolvarea acestora după ce a fost parcursă întreaga bibliografie la disciplina Drept penal. Partea specială.

Deși spețele vizează concepte din tematica părții speciale a dreptului penal, am plecat, în elaborarea acestor subiecte, de la prezumția că noțiunile fundamentale de *Drept penal. Partea generală* există, deoarece Dreptul penal. Partea specială nu poate fi studiat fără cunoștințe temeinice de Drept penal. Partea generală (teoria infracțiunii, participație, tentativă, unitate sau pluralitate de infracțiune etc.).

Vă urăm succes în rezolvarea acestor grile și spețe de examen!

Cluj-Napoca

Conf. univ. dr. **Sergiu Bogdan**
Asist. univ. **Doris Alina Șerban**

SPETE

§1. Infracțiuni contra persoanei

1. X, medic la un spital de urgență, a prelevat inima și, după jumătate de oră, și rinichii de la o persoană a cărei activitate cerebrală încetase, dar care era ventilată cu ajutorul aparatelor. La câteva săptămâni a decis să recolteze ficatul, cu acordul părinților acestuia, de la un nou-născut anencefal care avea puls și care nu mai putea respira decât cu ajutorul aparatelor.

- *Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.*

2. X a administrat pe ascuns surorii sale, gravidă în luna a 7-a, diferite substanțe toxice pentru a provoca decesul fătului acesteia. Cantitatea de otrăvă nu a fost suficientă pentru a ucide fătul, care s-a născut la termen. După trei luni de la naștere, copilul a decedat ca urmare a leziunilor cerebrale produse de substanța administrată femeii în timpul sarcinii.

- *Pentru ce infracțiune ar trebui să răspundă X?*

3. Medicul A are doi pacienți, aflați într-o fază terminală a bolii. B este bolnav de cancer la plămâni, iar C suferă de o severă boală de inimă. Din cauza durerilor acute, B îl roagă în mod repetat pe medicul A să-i injecteze o substanță letală, spunând că nu mai are niciun sens să prelungească starea de agonie. Pentru a-i alina durerile, A îi injectează lui B o substanță letală. B moare. C intră în stop cardiac. A respectă dorința acestuia de a nu fi resuscitat și nu intervine, lăsându-l să moară.

- *Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.*

4. Inculpatul, vânzător de droguri, i-a vândut unei singure persoane, timp de șapte luni, cantități din ce în ce mai mari de heroină, așa cum îi cerea aceasta. Drept urmare, persoana a decedat la un mo-

ment dat din cauza unei supradoze. Inculpatul a fost trimis în judecată pentru comiterea unui omor cu intenție eventuală, deoarece i-a fost indiferent dacă victima va deceda sau nu ca urmare a consumului de droguri.

- *Ce trebuie să decidă instanța?*

5. X și Y s-au întâlnit într-un bar și, după câteva zile, s-au decis să locuiască împreună. X, înainte de a avea primul raport sexual cu Y, a întrebat-o dacă suferă de vreo boală venerică sau dacă are SIDA. Y i-a spus că este sănătoasă și, ca să fie convingătoare, i-a arătat un act medical recent din care reieșea că nu suferă de astfel de boli. X a avut mai multe relații sexuale neprotejate cu Y și, ulterior acestui fapt, a aflat de la niște prieteni că Y contaminase pe cineva, fiind bolnavă de SIDA. X și-a făcut analizele medicale și a constatat că nu a dobândit virusul HIV. În ciuda acestui fapt, el a depus plângere împotriva lui Y pentru tentativă la infracțiunea de omor, deoarece a aflat că actul medical prezentat lui de către Y provine de la o clinică privată și este falsificat, iar acesta era mijlocul prin care Y a determinat și alte persoane să aibă relații sexuale neprotejate cu ea.

- *Care este încadrarea juridică a faptelor lui Y?*

6. X, aflat în stare de beție voluntară completă, a convins doi minori, în vârstă de 5 și, respectiv, 15 ani, că el poate, prin puteri paranormale, să învie persoanele decedate. Le-a spus chiar că poate să facă o demonstrație și că, dacă vor ingera o substanță care produce rapid și fără dureri moartea, el îi va învia. Copiii l-au crezut și au ingerat acea substanță, decedând.

- *Care este încadrarea juridică a faptelor comise de X?*

7. Inculpații X, Y și Z au scos victima V afară dintr-un local împingând-o, astfel încât aceasta a căzut pe drumul din fața barului și s-a lovit cu capul de asfalt, rămânând nemișcată. Imediat după aceasta, inculpații i-au aplicat numeroase lovituri cu pumnii și picioarele încălțate cu bocanci pe întreaga suprafață a corpului până au fost opriți de martori. Raportul medico-legal a concluzionat că moartea victimei a fost determinată de lovirea și căderea victimei cu capul de asfalt, loviturile ulterioare fiind aplicate, practic, unei persoane decedate.

- *Care este încadrarea juridică a faptei inculpaților?*

8. Inculpatul, având impresia că soția sa i-a neglijat copilul, a aruncat cu un pahar în capul ei, apoi s-a înarmat cu o șurubelniță și o cheie franceză și a pornit în urmărirea victimei, în timp ce o amenința cu moartea. Inculpatul a prins-o de păr, dar, cu ajutorul altei persoane, victima a scăpat și a amenințat că se aruncă de la etajul nouă, fiind împiedicată să facă acest lucru de un vecin aflat în zonă. Victima a fugit pe scări la etajul opt, iar inculpatul a urmărit-o, în ciuda insistențelor vecinilor de a se potoli. Victima, în pericol de a fi ajunsă de inculpat, s-a aruncat de la etajul opt pe geamul casei scărilor, decedând. Inculpatul a fost trimis în judecată pentru infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii. El a solicitat achitarea sa, deoarece el nu a determinat-o în niciun fel să se sinucidă, nici nu a prevăzut acest rezultat, ci victima a fost singura care a luat această decizie. A mai afirmat că împotriva lui s-ar putea reține cel mult o infracțiune de amenințare și una de lovire, fapte pentru care nu s-a depus plângere penală prealabilă.

- *Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.*

9. Inculpatul a fost oprit în trafic în jurul orei 4 dimineața de un echipaj de poliție de la ordine publică și sancționat pentru tulburarea liniștii publice, pentru că muzica în mașina sa era prea tare pentru ora târzie la care rula, și pentru că nu purta centura de siguranță. Unul dintre agenții de poliție i-a cerut să semneze procesul-verbal de constatare, însă inculpatul a refuzat. Din această cauză, agentul i-a aplicat o palmă, somându-l să semneze. Autorul a reacționat și a scos un cuțit cu care l-a înjunghiat mortal pe acest agent. Inculpatul a fost trimis în judecată pentru infracțiunea de omor calificat [art. 189 alin. (1) lit. c)].

- *Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.*

10. Inculpatul și partea vătămată s-au căsătorit în anul 1993, iar din căsătoria lor a rezultat minorul G.F., în prezent în vârstă de 10 ani. La scurt timp după căsătorie, între cei doi au apărut neînțelegeri, iar pe parcursul căsătoriei inculpatul a plecat, în două rânduri, în străinătate la muncă, ultima dată în anul 2013. Din acest ultim moment, relațiile dintre soți s-au deteriorat ascendent. Pe fondul accentuării conflictelor,

în toamna anului 2013, partea vătămată a înaintat acțiune de divorț, iar în luna mai a anului 2014 s-a pronunțat hotărârea de desfacere a căsătoriei și încredințare a copilului minor mamei. Întrucât părțile nu s-au înțeles asupra partajării bunurilor comune, au continuat să locuiască împreună.

În aceste condiții, în noaptea de 15/16 iulie 2014, pe fondul acestor neînțelegeri, dar și al consumului de alcool, inculpatul a intrat în două rânduri în camera în care dormea partea vătămată cu fiul său, cerându-i să iasă pentru a putea discuta cu fosta soție situația dintre ei. Partea vătămată a refuzat, baricadându-și ușa cu un scaun. Inculpatul a luat un cuțit din bucătărie, a deschis cu putere ușa camerei și, reproșând victimei că-l înșală cu un alt bărbat, a început să o lovească cu cuțitul.

Partea vătămată a încercat să-și apere capul de lovituri și s-a refugiat în sufragerie, urmată de copil. Cum inculpatul a continuat să o lovească, partea vătămată s-a îndreptat spre ușa de acces în locuință, dar a căzut peste prag, fiind lovită cu cuțitul în zona picioarelor de inculpat. Partea vătămată a reușit să se ridice, să scoată copilul din apartament și să-l împingă spre locuința vecinilor P.C. și C.P., care, alertați de țipetele femeii, deschiseseră ușa.

În continuare, partea vătămată a coborât treptele înspre etajul inferior, dar pe palierul dintre etaje s-a prăbușit din cauza sângerării. Instanța l-a condamnat pe inculpat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de *art. 199 alin. (1) raportat la art. 189 alin. (1) lit. h) C. pen.*, reținând că: „Maniera de acțiune și momentul ales de inculpat, prin pătrundere noaptea în camera victimei, trezindu-i din somn atât pe aceasta, cât și pe copilul minor, alături de cele 36 de lovituri de cuțit aplicate victimei, în prezența minorului, pe tot corpul (zona toraco-abdominală, a membrilor superioare și inferioare, a spatelui), pe care a urmărit-o în tot apartamentul, silind-o să se refugieze pe scările blocului, unde au intervenit vecinii treziți de zgomotele și strigătele de ajutor ale victimei, nu poate constitui decât infracțiunea de omor calificat, infracțiune rămasă în faza tentativei datorită intervenției prompte și de specialitate acordate victimei”.

- *Analizați soluția instanței.*

11. În cursul anului 2013, T.T. a rămas însărcinată, însă starea de graviditate nu a fost cunoscută de membrii familiei sale. Inculpata a ascuns starea de graviditate de soțul ei, deoarece în cursul anului 2013 aceasta a avut o relație extraconjugală cu numitul C. În cursul zilei de 23 aprilie 2014, inculpata T.T. a dat naștere, la domiciliu, unui nou-născut de sex feminin, nașterea având loc într-una dintre curțile casei, după care a luat nou-născutul și l-a transportat în zona fermei viticole aparținând societății comerciale M., acest loc nemaifiind, în prezent, cultivat cu vie, iar zona nu era foarte circulată, probabilitatea de a întâlni alți consăteni fiind, astfel, redusă. În acest loc, inculpata a așezat corpul nou-născutului, pe care l-a învelit într-un pantalon din material textil, precum și într-o plapumă, tot din material textil, după care a dat foc suprafeței respective de vegetație, focarul de incendiu fiind localizat la aproximativ 15 metri de locul unde așezase copilul.

Din cauza faptului că vegetația era uscată, iar vântul bătea în direcții variabile, flăcările s-au extins, astfel că o suprafață mai mare a respectivei vii a fost incendiată, flăcările fiind observate de o persoană care a anunțat Inspectoratul pentru Situații de Urgență, în zonă deplasându-se col. S.A., comandantul Secției de Pompieri, care, împreună cu alte persoane, a localizat și stins incendiul. Din cuprinsul raportului de autopsie medico-legală rezultă că moartea nou-născutului de sex feminin autopsiat a fost violentă, datorându-se intoxicației acute cu monoxid de carbon, asociată cu leziuni de arsură de gradul II/III și III/IV localizate pe cap, față, membrele superioare și inferioare, pe aproximativ 30-35% din suprafața corpului.

Așadar, în momentul derulării incendiului, nou-născutul era viu, fapt dovedit de cauza medicală a morții (intoxicația acută cu monoxid de carbon, asociată cu leziunile de arsură). Pentru a se stabili dacă inculpata a acționat cu discernământ în momentul comiterii faptei, aceasta a fost supusă unei expertize medico-legale psihiatrice. Din raportul de expertiză medico-legală psihiatrică rezultă că T.T. prezintă diagnosticul de „tulburare histrionică de personalitate; stare depresivă reactivă; intelect la limită”, astfel că discernământul acesteia a putut fi diminuat în momentul comiterii faptei pentru care este cercetată. Prima instanță a condamnat inculpata pentru comiterea infracțiunii prevăzute de *art. 200 alin. (1) C. pen.* Instanța de recurs a casat această

hotărâre și, reținând cauza spre rejudecare, a condamnat-o pe inculpată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de *art. 199 alin. (1) C. pen. raportat la art. 189 alin. (1) lit. a), h) și art. 253 alin. (4) C. pen.*

- Care dintre cele două soluții este cea corectă?

12. La începutul returului campionatului național de fotbal, X, președintele clubului de fotbal Luna (deținut de societatea pe acțiuni cu același nume, la care X era acționar unic și administrator), se hotărăște să scape de cel mai eficient atacant al clubului de fotbal advers, în speranța că astfel va crea haos în echipa contracandidată la titlu, iar echipa sa va câștiga campionatul. X îl plătește pe bodyguardul său B și îi ordonă să-l otrăvească pe Y, jucătorul clubului RATUC 1907, principala contracandidată la titlu și la accederea în grupele Ligii Campionilor. Cum B nu știa să citească, în locul plicului cu otravă primit de la X, acesta, accidental, ia un alt plic, în care se afla o substanță halucinogenă pisată, care, indiferent de cantitate, *nu putea avea aptitudinea de a produce moartea*. Cu ocazia unui dineu oficial, B toarnă conținutul plicului în mâncarea lui Y.

- Sunteți instanță. Dați soluția și motivați.

13. Aflând că nu a promovat examenul de bacalaureat fiindcă nu a luat notă de trecere la educația fizică și geografie, A decide să se răzbune pe profesorii care i-au stricat viitorul (B, respectiv C). După ce a luat din dulapul tatălui său arma de vânătoare, A se îndreaptă către liceul unde predau cei doi profesori. Găsindu-i în cancelarie, A trage. A îl nimerește pe B, dar nu și pe C, acesta reușind să se ascundă. În schimb, unul dintre gloanțe îl nimerește și pe D. B este transportat la spital. B și C supraviețuiesc, dar D decedează.

- Încadrați juridic fapta lui A.

14. X făcea, în mod obișnuit, cumpărături de la magazinul S.C. Maniere S.R.L. Enervat de faptul că vânzătoarea obișnuia să nu-i spună niciodată „cu plăcere” și, mai mult, să îi arunce produsele în plasă, X îi atrage atenția într-o zi că ar putea fi mai amabilă, pentru că regula este „clientul nostru – stăpânul nostru”. Enervată de această lecție, V începe să-l înjure pe X și să-l lovească. În consecință, X ia